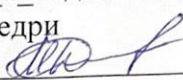

 МАУП	ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД «МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ» НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ПРАВА ІМ. КНЯЗЯ ВОЛОДИМИРА ВЕЛИКОГО Кафедра: <u>Цивільно-правових дисциплін та міжнародного права</u>
Перезатверджую: Директор навчального підрозділу _____ (підпис) А.М. Кислий _____ (П.І.Б.) 08 2023 р.	Схвалено на засіданні кафедри Цивільно-правових дисциплін та міжнародного права _____ (назва кафедри) Протокол № <u>1</u> від 30.08.2023 р. Завідувач кафедри (підпис) Д.І.Минюк _____ (П. І. Б.)

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Аграрне право»

Спеціальності: **08 Право**

Освітнього рівня: **перший (бакалаврський) рівень**

Освітньої програми: **081«Право»**

Спеціалізація: _____

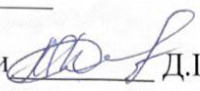
Розробник силябусу навчальної дисципліни:

Міхатуліна Олена Миколаївна, д.ф.п., професор кафедри цивільно-правових дисциплін та міжнародного права.

Викладач:

Силябус розглянуто і затверджено на засіданні кафедри цивільно-правових дисциплін та міжнародного права.

Протокол № ____ від ____

Завідувач кафедри Д.І. Минюк

Силябус погоджено з гарантом (керівником) освітньої програми «Право»

____.____.20__р.

Керівник (гарант) освітньої програми

Силябус перевірено

____.____.20__р.

Заступник директора Ю.П. Тимошенко

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__»__20__р., протокол №__

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__»__20__р., протокол №__

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__»__20__р., протокол №__

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__»__20__р., протокол №__

**ПрАТ «ВНЗ «Міжрегіональна Академія управління персоналом»
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ПРАВА ІМ.КНЯЗЯ ВОЛОДИМИРА ВЕЛИКОГО
Кафедра цивільно-правових дисциплін та міжнародного права**

Назва дисципліни	Житлове право
Викладач (-і)	<i>Міхатуліна Олена Миколаївна</i>
Портфоліо викладача (-ів)	https://scholar.google.com/citations?hl=ru&user=EjZChc0AAAAJ
Контактний тел.	+38-(098)-773-36-44
E-mail:	emihatulina@gmail.com
Сторінка дисципліни на сайті	https://maup.com.ua/ua/pro-akademiyu/instituti/institut-prava/kafedra-civilno-pravovih-disciplin.html
Консультації	<i>Четвер, п'ятниця, каб.415., корп..7</i>

Коротка анотація до дисципліни.

Вивчення курсу «Аграрне право» дозволяє визначити актуальні проблеми теоретичного та прикладного характеру сучасного аграрного права України, виявити недосконалість правового регулювання аграрного відносин, дослідити основні прийоми і способи вирішення правозастосовних проблем у досліджуваній сфері відносин, виробити навички щодо правового аналізу та наукового обґрунтування напрямів удосконалення діючого аграрного законодавства України.

Мета: ознайомити студентів з основоположними засадами аграрного права та аграрного законодавства, навчити застосовувати здобуті теоретичні знання в практичній роботі, а також аналізувати ситуації з аграрно-правових питань, що виникають у реальному житті і правильно їх вирішувати.

Завдання: ознайомити студентів із змістом правових інститутів аграрного права, об'єктивними закономірностями їх становлення і розвитку; сприяти глибокому засвоєнню правових категорій, передбачених аграрним законодавством; прищепити студентам уміння працювати з нормативно-правовими актами; набути студентам навички практичного використання норм сучасного законодавства стосовно до конкретних ситуацій; залучити студентів до активного обговорення теоретичних питань, навчити формулювати і чітко викладати свою думку, виявляти самостійність і творчий підхід до вирішення життєвих ситуацій; ознайомити студентів із судовою практикою, роботою інших органів, що застосовують норми аграрного права.

3. Формат курсу: очний (offline)

4. Програмні результати навчання (інтегральні, фахові компетентності):

Компетентність	Ступінь сформованості компетентності	Оцінювання
ЗК-2. Здатність до логічного, критичного та аналітичного мислення, використовувати аналіз та синтез при оцінці юридичних ситуацій	Повністю. Співвідноситься з метою курсу	Підсумкове (залік)
ФК-3. Повага до честі і гідності людини як найвищої соціальної цінності, розуміння їх правової природи	Частково. Разом з іншими освітніми компонентами освітньої програми	Поточне, рубіжне (модульний контроль), підсумкове (залік)
ФК-4. Знання ролі правничої професії у захисті прав та законних інтересів особи та її міжнародних стандартів	Частково. Разом з іншими освітніми компонентами освітньої програми	Поточне, рубіжне (модульний контроль), підсумкове (залік)
ЗК-5. Здатність володіння правничою термінологією та вільного спілкування державною мовою	Частково. Разом з іншими освітніми компонентами освітньої програми	Поточне, рубіжне (модульний контроль), підсумкове (залік)
ФК-5. Знання міжнародних стандартів прав людини, положень та норм Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод	Повністю. Співвідноситься з метою курсу	Поточне, рубіжне (модульний контроль), підсумкове (залік)
ФК-6. Знання прецедентної практики Європейського суду з прав людини, рішень Конституційного суду країни, Пленумів Верховного Суду	Повністю. Співвідноситься з метою курсу	Поточне, рубіжне (модульний контроль), підсумкове (залік)
ЗК-7. Здатність збирати та аналізувати інформацію з відкритих баз даних, національних та міжнародних джерел, користуватись сучасними інформаційними технологіями в професійній діяльності	Повністю. Співвідноситься з метою курсу	Підсумкове (залік)
ЗК-8. Здатність проводити дослідження, брати участь у професійних дискусіях, формулювати свою точку зору, грамотно, логічно і юридично аргументовано її відстоювати	Повністю. Співвідноситься з метою курсу	Поточне, рубіжне (модульний контроль), підсумкове (залік)
ЗК-10. Здатність до критичного мислення, самокритики, усвідомлювати та виправляти власні помилки	Частково. Разом з іншими освітніми компонентами освітньої програми	Поточне, рубіжне (модульний контроль), підсумкове (залік)
ЗК-11. Здатність працювати як в команді, так і самостійно, проявляти сумлінність, відповідальність, організованість, пунктуальність та дисциплінованість	Частково. Разом з іншими освітніми компонентами освітньої програми	Поточне, рубіжне (модульний контроль), підсумкове (залік)
ФК-11. Уміння застосовувати знання норм права в практичній діяльності, оцінювати та кваліфікувати певні юридичні факти, знаходити правильні правові рішення у складних юридичних ситуаціях	Повністю. Співвідноситься з метою курсу	Поточне, рубіжне (модульний контроль), підсумкове (залік)
ЗК-12. Повага і цінування різноманітності та мультикультурності	Частково. Разом з іншими освітніми компонентами освітньої програми	Поточне, рубіжне (модульний контроль), підсумкове (залік)

ФК-12.Здатність оцінювати юридичні факти та вміти оперувати ними при відстоюванні своєї правової позиції	Повністю. Співвідноситься з метою курсу	Підсумкове (залік)
ФК-13. Здатність на основі аналізу юридичних фактів формувати свою правову позицію	Повністю. Співвідноситься з метою курсу	Поточне, рубіжне (модульний контроль), підсумкове (залік)
ЗК-14. Здатність приймати неупереджені та вмотивовані рішення, вміти визначати мотиви поступків інших людей, примирити сторони з протилежними інтересами, схилити їх до пошуку компромісу	Повністю. Співвідноситься з метою курсу	Поточне, рубіжне (модульний контроль), підсумкове (залік)
ФК-14.Здатність виявляти проблеми правового характеру, формулювати їх та пропонувати варіанти вирішення	Частково. Разом з іншими освітніми компонентами освітньої програми	Підсумкове (залік)
ФК-15.Навички критичного, логічного, системного аналізу і оцінки документів, визначення їх правової цінності та можливості застосування в юридичній практиці	Повністю. Співвідноситься з метою курсу	Поточне, рубіжне (модульний контроль), підсумкове (залік)
ФК-18. Здатність до консультування з правових питань, зокрема,можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів, відповідно до вимог професійної етики, належного дотримання норм щодо нерозголошення персональних даних та конфіденційної інформації	Повністю. Співвідноситься з метою курсу	Поточне, рубіжне (модульний контроль), підсумкове (залік)

5. Тривалість курсу. 90 годин (3 кредити ЄКТС), з них: 30 годин аудиторної роботи; 60 годин самостійної роботи; залік – 2 години.

6. Статус дисципліни: *обов'язкова.*

7. Пререквізити: Вивчення курсу «Житлове право» (для бакалаврів) передбачає наявність знань із базового курсу «Конституційне право», «Адміністративне право і процес», «Цивільне право та процес», «Господарське право», «Господарський процес», «Земельне право», «Трудове право», «Право соціального захисту», «Кримінальне право», тощо, які викладаються для студентів першого освітнього рівня (бакалавр).

8. Технічне й програмне забезпечення/обладнання: В освітньому процесі використовуються навчальні аудиторії, комп'ютерні лабораторії, конференц-зали, бібліотека, мультимедійний проектор та комп'ютер для проведення аудиторних занять. Вивчення окремих тем і виконання практичних завдань потребує доступу до інформації зі всесвітньої мережі Інтернет, який забезпечується безкоштовною мережею Wi-Fi.

9. Політика курсу: Курс «Аграрне право» (для бакалаврів) передбачає засвоєння та дотримання принципів етики та академічної доброчесності, зокрема орієнтації на запобігання плагіату у будь-яких його проявах: всі роботи, доповіді та презентації мають бути оригінальними та авторськими, не переобтяженими цитатами, що мають супроводжуватися посиланнями на першоджерела. Завдання мають бути виконані вчасно, у встановлені терміни; відпрацювання пропущених занять можливе під час самостійної підготовки та консультацій викладача. Курс передбачає роботу в колективі. Середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики. Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали.

10. Зміст дисципліни: Курс складається з трьох змістових модулів. Кожен модуль, у свою чергу, складається з лекційної та семінарської частин (див. навчально-методичну карту дисципліни в додатку):

- Змістовий модуль 1 «Загальна характеристика аграрного права, як галузі права» (лекційні теми 1–5, семінарські теми 1-5);
- Змістовий модуль 2 «Правове регулювання державної підтримки сільського господарства» (лекційні теми 6-10, семінарські теми 6-10);
- Змістовий модуль 3 «Правовий статус суб'єктів аграрного права» (лекційні теми 11-15, семінарські теми 11-15).

11. Форми і методи навчання.

Основними видами навчальних аудиторних занять є **лекції, семінарські заняття, консультації**.

При викладанні **лекційного матеріалу** передбачено поєднання таких форм і методів навчання, як лекції-бесіди, лекції-візуалізації, лекція-консультація.

Лекція-бесіда забезпечує безпосередній контакт викладача з аудиторією і дозволяє привернути увагу студентів до найбільш важливих проблематичних питань з відповідної теми, визначити у процесі діалогу особливості сприйняття навчального матеріалу. Ви маєте можливість обмірковувати поставлені запитання, робити самооцінку рівня своєї підготовки, навчитися самостійно формувати та обґрунтовувати власну позицію, висновки і узагальнення.

Лекція-візуалізація включає візуальну форму подачі лекційного матеріалу за допомогою технічних засобів навчання. Читання такої лекції зводиться до розгорнутого або короткого коментування викладачем візуальних матеріалів, що переглядаються.

Лекція-консультація є поєднанням викладу нової навчальної інформації лектором з постановкою запитань. Лектор консультує студентів у ході лекційного викладу, що сприяє кращому засвоєнню ними навчального матеріалу. Вона може проводитись за різними сценаріями: запитання – відповіді; запитання – відповіді – дискусії.

При проведенні **семінарських занять** передбачено поєднання таких форм і методів навчання, як: робота у малих групах, рольові ігри, дискусія, публічні виступи, виступи з опонуванням, групові проекти та кейс-завдання.

Студенти опрацьовують інформацію з наукових, навчальних та лекційних джерел, в тому числі за допомогою всесвітньої мережі Інтернет і бібліотек (див. *рекомендовану літературу*), під час занять виконують усні та письмові завдання, виступають із доповідями та презентаціями, що можуть бути підготовленими як у групі, так і індивідуально, моделюють поведінку у конкретних ситуаціях.

Програмою курсу також передбачено - виступ за темою **індивідуального заняття** (*тематика та критерії оцінювання див. Робоча навчальна програма дисципліни, п.ІV та 6.2.*)

12. Оцінювання знань здійснюється відповідно до «Положення про оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти у ПрАТ «ВНЗ «МАУП» (<https://drive.google.com/file/d/1ENRncPY-dU2qLke7awVKn1OdfG88Hg8D/view>).

Система оцінювання навчальних досягнень студентів

		7 семестр						
Вид діяльності студента	Максимальна к-сть балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3		Форма контролю
		кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів	
Відвідування лекцій	1	2	2	5	5	3	3	Залік
Відвідування семінарських занять	1	1	1	2	2	2	2	
Відвідування практичних занять	-	-	-	-	-	-	-	
Робота на семінарському занятті	10	1	10	2	20	2	20	
Робота на практичному занятті	-	-	-	-	-	-	-	
Лабораторна робота (в тому числі допуск, виконання, захист)	-	-	-	-	-	-	-	
Виконання завдань для самостійної роботи	15	-	15	-	15	-	15	
Виконання модульної роботи	10	-	10	-	10	-	10	
Виконання ІНДЗ	20	-	20	-	20	-	20	
Разом	-		58	-	72		70	
Максимальна кількість балів:		200						
200:100=2,00 Студент набрав X балів; Розрахунок: 2,00 = загальна кількість балів								100

13. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання.

1. Опрацювання лекційного матеріалу та літературних джерел по темі лекції.

Важливе місце у СРС студентів відіграють лекції. Лекції слугують тим підґрунтям та інструментом, що спрямовують студентів у найбільш раціональному напрямі щодо вивчення навчальної дисципліни та надають йому знання в обсязі, необхідному для подальшого поглибленого вивчення навчальної дисципліни, роз'яснюють найбільш складні поняття та положення навчальної дисципліни. Плідна робота студентів на лекціях є запорукою подальшого успішного оволодіння тим необхідним масивом знань, що сприятиме формуванню із студента фахівця з необхідним рівнем знань та навичок. На початку лекції, як правило, викладач оголошує тему лекції, план її проведення та необхідну навчальну літературу і нормативно-правові джерела. Крім того, посилання на наукову і спеціальну літературу а також нормативно-правові джерела здійснюються викладачем в ході проведення лекції. Тому, під час лекції студенти повинні уважно слухати викладача, аналізувати отримувану інформацію, а також конспектувати найбільш важливі та необхідні масиви інформації, що надається. В кінці лекції студент може задати викладачеві питання щодо роз'яснення незрозумілих

положень прослуханої лекції. Належне ведення конспекту під час лекції сприятиме збереженню необхідної інформації та надасть йому змогу в подальшому проаналізувати її.

Робота над конспектами лекцій

При підготовці до практичних занять студент уважно читає складений ним конспект лекції та аналізує повторно отримувану інформацію. При опрацюванні матеріалу лекції він звіряє наявність викладеного на лекції та законспектованого ним матеріалу із планом практичного заняття, що знаходиться у навчально-методичному комплексі та методичних матеріалах для практичних занять із обраної дисципліни. При відсутності у конспекті матеріалу з окремих питань лекції, неповне розкриття того чи іншого питання лекції або винесенні їх на самостійне опрацювання чи написання реферату, доповіді зобов'язує студента звернутися до рекомендованих підручників, навчальних посібників та нормативно-правових актів.

Вивчення навчального матеріалу з підручників, навчальних посібників, робота з нормативно-правовими джерелами, опрацювання матеріалу за періоджерелами, науковою і спеціальною літературою.

Працювати із підручниками, навчальними посібниками та нормативно-правовим джерелами, науковою і спеціальною літературою необхідно так, щоб отримати з них максимум теоретичних знань та необхідних відомостей. При роботі з цими джерелами студент, в першу чергу, повинен ознайомитись із їх змістом, щоб визначити, чи необхідно опрацьовувати дане джерело і чи має воно відношення до навчального курсу, що вивчається, а лише після цього відбирає необхідний для вивчення матеріал з цього джерела (глави, розділи і т. ін.) та розпочинає його вивчення. При опрацюванні матеріалу необхідно з'ясувати суть питання, що вивчається, не уникаючи при цьому визначення суті незрозумілих чи незнайомих слів, термінів та не з'ясувавши їх змісту у словниках, довідниках, контексті речення. При вивченні матеріалу за підручником, навчальним посібником, роботі із науковою і спеціальною літературою необхідно аналізувати прочитане із прослуханою та законспектованою лекцією, робити логічні висновки, відмічати незрозумілі положення з метою їх подальшого з'ясування на практичному занятті. Тому під час опрацювання студентом матеріалу за підручником, навчальним посібником, опрацюванні матеріалів нормативно-правових актів бажано і необхідно відпрацювати зручну для себе певну систему позначень (підкреслювання, помітки на полях книги чи нормативно-правового акту, виписки, позначення маркерами різних кольорів, формулювання інших авторів та нормативно-правових джерел, посилання на інші джерела, виписки необхідних відомостей на окремих листках та ін.) та фіксації опрацьованого матеріалу. Крім того, при роботі із науковою та спеціальною літературою студент може отримати посилання на джерела не вказані в навчально-методичному комплексі, що є, безперечно, цінним для самостійного поглибленого вивчення правового матеріалу.

Під час вивчення курсу виконуються 3 самостійні роботи (*завдання до самостійної роботи див.:Робоча навчальна програма дисципліни, п.6.3*).

Критерії оцінювання:

- відповідність вимогам щодо змісту та стилю оформлення – 5 балів;
- грамотність, змістовність – 10 балів.

Максимальний загальний результат: 15 балів.

14. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання.

Модульний контроль здійснюється у вигляді *тестування*.

Студентами пропонуються тестові завдання у кількості 10 питань.

Види тестових завдань:

- З вибором однієї правильної відповіді з наведених варіантів;

- З вибором кількох правильних відповідей;

Критерії оцінювання: виконання тестових завдань – максимум **10 балів**.

15. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання:

Залік.

Залік проводиться в усній формі: до завдання входять 2 теоретичних питання.

16. Орієнтовний перелік питань для семестрового комплексного контролю. (див.: *Робоча програма навчальної дисципліни, VII. Форми поточного та підсумкового контролю*).

17. Шкала відповідності оцінок

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
68-74	D	задовільно	
60-67	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

18. Рекомендовані джерела (література):

Нормативно-правові акти:

1. Конституція України, прийнята 28 червня 1996 року. Відомості Верховної Ради України. 1996. № 30. Ст. 141.;
2. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 7 грудня 1984 р. Відомості Верховної Ради Української РСР. 1984. Додаток до № 51. Ст. 1122.
3. Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 р. Відомості Верховної Ради України. 2003. № 40. Ст. 356.
4. Господарський кодекс України від 16 січня 2003 р. Відомості Верховної Ради України. 2003. № 18. Ст. 144.
5. Кримінальний кодекс України від 5 квітня 2001 р. Відомості Верховної Ради України. 2001. № 25-26. Ст. 131.
6. Земельний кодекс України від 25.10.2001, редакція від 11.08.2013. Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2002, № 3-4, ст.27;
7. Закон України «Про пріоритетність соціального розвитку села та агропромислового комплексу в народному господарстві» від 17.10.1990 р. №400-XII, редакція від 10.06.2012. Відомості Верховної Ради УРСР (ВВР), 1990, № 45, ст.602;
8. Закон України «Про колективне сільськогосподарське підприємство» 14.02.1992 р. №2114-XII, редакція від 09.12.2012. Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1992, № 20, ст.272;
9. Закон України «Про споживчу кооперацію» від 10.04.1992 р. №2265-XII, редакція від 09.12.2012. Відомості Верховної Ради України (ВВР) 1992, № 30, ст.414;

10. Закон України «Про особливості приватизації майна в агропромисловому комплексі» від 10.07.1996 р. №290/96-ВР, редакція від 09.12.2012. Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1996, № 41, ст. 188;
11. Закон України «Про сільськогосподарську кооперацію» від 17.07.1997 р. №469/97-ВР, редакція від 19.01.2013. Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1997, № 39, ст.261;
12. Закон України «Про оренду землі» від 06.10.1998 р. №161-XIV, редакція від 11.08.2013. Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1998, № 46-47, ст.280;
13. Закон України «Про охорону земель» від 19.06.2003 р. №962-IV, редакція від 09.12.2012 // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2003, № 39, ст.349;
14. Закон України «Про державний контроль за використанням та охороною земель» від 19.06.2003 р. №963-IV, редакція від 09.12.2012 // Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2003, № 39, ст.350;
15. Закон України «Про особисте селянське господарство» від 15.05.2003 р. №742-IV, редакція від 09.12.2012. Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2003, № 29, ст.232;
16. Закон України «Про фермерське господарство» від 15.06.2003 р. №973-IV, редакція від 09.12.2012. Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2003, № 45, ст.363.
17. Про схвалення Стратегії розвитку аграрного сектору економіки на період до 2020 року: Розпорядження Кабінету міністрів України від 17 жовтня 2013 року №806-р. Офіційний вісник України. 2013. №83. ст.3088.
18. Мірошніченко А. М. Земельне право України: підручник. 2-ге видання, допов. і перероб. К.: Алерга; ЦУП, 2011. URL: <http://www.amm.org.ua/cotents/contents>
19. Аграрне право України: підручник / В. М. Єрмоленко, О. В. Гафурова, М. В. Гребенюк [та ін.]; за заг. ред. В. М. Єрмоленка. Київ: Юрінком Інтер, 2010. 608 с. URL: http://hallbooks.net/basket_p_1_p_21.html
20. Аграрне право : підруч. для студ. вищ. навч. закл. / В. П. Жушман, В. М. Корнієнко, Г. С. Корнієнко та ін. ; за ред. В. П. Жушмана та А. М. Статівки. Харків: Право, 2010. 296 с.

Додаткова:

21. Барабаш Н.П. Розвиток правового регулювання земельних відносин, пов'язаних із користуванням надрами. *Форум права*. 2009. № 2. ст.30.
22. Бусуйок Д. Види органів державного управління земельним фондом. *Підприємництво, господарство і право*. 2009. № 5. ст.92-95.
23. Ващишин М.Я. Деякі проблемні аспекти аграрного права. Актуальні проблеми юридичної науки: зб. тез. Міжнар. наук.-практ. конф. «Дванадцять осінніх юридичних читань» (м. Хмельницький, 8-9 листопада 2013 р.): у 4-х част.. Частина перша. Хмельницький: Хмельницький університет управління та права, 2013. ст. 104-106.
24. Зеліско А. Правовий статус фермерських господарств як юридичних осіб приватного права . *Право України*. 2013. - № 5. ст. 143
25. Зеліско А. Правовий статус фермерських господарств як юридичних осіб приватного права . *Право України*. 2010. № 5. ст. 143
26. Коваленко Т. Роль правового звичаю в забезпеченні ефективності правового регулювання земельних відносин . *Право України*. 2010. № 2. ст. 135
27. Ковальчук Тетяна, Коваленко Тетяна, Мірошніченко Анатолій. Проблеми ефективності правового забезпечення приватизації земель в Україні. *Юридична Україна*. 2009. № 2. ст.63
28. Комарницький В.М. Щодо питання про право спеціального та загального землекористування. *Вісник Запорізького юридичного інституту Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ*. 2009. № 1. ст. 27
29. Кулинич П. Земельні ділянки сільськогосподарського призначення як об'єкти правового обігу . *Право України*. 2010. № 5. ст. 115.
30. Кулинич П. Земельні ділянки сільськогосподарського призначення як об'єкти правового обігу. *Право України*. 2010. № 5. ст. 115
31. Литвинець В.М. Встановлення та зміна меж сільських населених пунктів як підстава набуття права власності територіальної громади села на землю. *Держава і право*. Юрид. і політ. науки: зб. наук. пр. 2008. Вип. 39. С. 466-472.

32. Настечко К.О. "Неоформлені права" на земельні ділянки в Україні. *Держава і право*. Юрид. і політ. науки: зб. наук. пр. 2008. Вип. 41. С. 473-479.
33. Настечко К. особливості оформлення прав на земельні ділянки незалежно від їх цільового призначення. *Підприємництво, господарство і право*. 2009. № 4. ст.165.
34. Носік В. В. Предмет аграрно-правового регулювання в сучасних умовах: теоретичні аспекти. *Аграрне право як галузь права, юридична наука і навчальна дисципліна: матер. Всеукр. кругл. стол.* (м. Київ, 25 травня, 2012 р. / за заг. ред. проф. В.М. Єрмоленка, В.І. Курила, В.І. Семчика. Київ: НУБіУ України, 2012. 168 с.
35. Павленко Э.Б. Основные элементы правового механизма налога на землю. *Форум права*. 2009. № 2. ст.328
36. Пейчев Костянтин. Окремі аспекти конкурентного набуття прав на земельні ділянки сільськогосподарського призначення. *Юридична Україна*. 2009. № 3. ст.80
37. Попова О. Агросфера: соціоекономічний зміст і засади сталого розвитку. *Економіка України*. 2012. №5. с. 73.83.
38. Соловійова Л. В. Про правовий режим майна підприємств. *Економіка та право*. 2009. № 1. ст.87
39. Терлецька Л. Нагальні питання відшкодування збитків власникам земельних ділянок та землекористувачам органами державної влади. *Право України*. 2010. № 5. ст. 193.
40. Фелів О. Столярська О. Цільове призначення землі та відповідальність за його порушення. *Підприємництво, господарство і право*. 2012. № 1. ст.3.
41. Фелів О. Столярська О. Цільове призначення землі та відповідальність за його порушення. *Підприємництво, господарство і право*. 2009. № 1. ст.3
42. Фелів Олексій. Оренда землі згідно з законодавчими змінами від 16 вересня 2008 р. *Юридичний журнал*. 2009. № 2
43. Філюк Петро. Проблемні питання вирішення земельних спорів як наслідок реформування судово-правової системи України. *Юридична Україна*. 2009. № 3. ст.83.
44. Піддубний О. Ю. Державні сільськогосподарські інспекції в Україні: стан та можливості удосконалення правового регулювання : моногра-фія/О. Ю. Піддубний. - К.: Ірідіум, 2009. - 128 с.
45. Статівка А. М. Організаційно-правові питання соціального розвитку села в Україні: монографія. Харків: Право, 2007. 208 с.
46. Уркевич В. Ю. Становлення сільськогосподарських кооперативів в умовах ринкової економіки України: деякі правові аспекти : монографія. Харків: Одиссей, 2004. 120 с.
47. Єрмоленко В.М. Майнове становище фермерського господарства як суб'єкта аграрно-майнових правовідносин. *Підприємництво, господарство і право*. 2007. № 11.
48. Єрмоленко В.М. Правове становище сільськогосподарських акціонерних товариств. *Підприємство, господарство і право*. 2007. № 10.
49. Єрмоленко В.М. Сільськогосподарські товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю як суб'єкти аграрних майнових правовідносин. *Юридична Україна*. 2007. №10.
50. Корнієнко Г. Організаційно-правові аспекти формування системи матеріально-технічного забезпечення АПК. *Право України*. 2003. № 4.
51. Кравчук В. Формування статутного капіталу юридичної особи . *Право України*. 2007. № 6.
52. Кулинич П.Ф. Правові питання створення та діяльності фермерських господарств. *Юридична Україна*. 2003. № 11.
53. Лукач І. Зміни у правовому положенні ТОВ : прогрес та регрес. *Юридична газета*. 2007. № 42 (126).
54. Нагинайло В. Особисте селянське господарство. *Мала енциклопедія нотаріуса*. № 1 (37). 2008.
55. Науково-практичний коментар до Закону України "Про особисте селянське господарство" / за ред. В.В. Носика. Київ : Кондор, 2004. 252 с.

Електронні ресурси для самостійної роботи

1. Верховна Рада України: <http://www.rada.gov.ua/>
2. Верховний Суд України: <http://www.scourt.gov.ua/>

3. Офіційний сайт Міністерства аграрної політики та продовольства України:
<http://minagro.gov.ua/>
4. Державне агентство земельних ресурсів України: [http:// www.land.gov.ua/](http://www.land.gov.ua/)
5. Урядовий портал: <http://www.kmu.gov.ua/> 6. Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського: <http://www.nbuv.gov.ua/>

НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА КАРТА ДИСЦИПЛІНИ «Аграрне право» (для бакалаврів)

Разом: 90 год., з них лекції – 20 год., семінарські заняття – 10 год., самостійна робота – 60 год.

Кількість балів за семестр	200 балів		
Модулі	Змістовий модуль I	Змістовий модуль II	Змістовий модуль III
Назва модуля	Загальна характеристика аграрного права, як галузі права (58)	Правове регулювання державної підтримки сільського господарства (72)	Правовий статус суб'єктів аграрного права (70)
Лекції	1 (1 бал) 2 (1 бал)	3 (1 бал) 4 (1 бал) 5 (1 бал) 6 (1 бал) 7(1 бал)	8 (1 бал) 9 (1 бали) 10 (1 бал)
Теми лекцій	Поняття, предмет, методи, принципи та система аграрного права. Джерела аграрного права. Аграрні правовідносини та суб'єкти аграрного права.	Правове забезпечення соціального розвитку села.	Правовий статус сільськогосподарського кооперативу. Правовий статус фермерських господарств.
	Державне регулювання сільського господарства. Правове регулювання господарської та фінансової діяльності сільськогосподарських підприємств.	Відповідальність за порушення аграрного законодавства.	Правовий статус особистих селянських господарств. Правовий статус державних сільськогосподарських підприємств.
		Правові засади використання земель в аграрному виробництві.	
		Правове регулювання використання природних ресурсів у сільському господарстві. Правовий статус господарських товариств в агропромисловому комплексі.	Правове регулювання здійснення окремих видів сільськогосподарської діяльності.
Семінарські і практичні заняття	1 (1+10 балів)	2 (2+20 балів)	2(2+20 балів)
Теми семінарських занять	Поняття, предмет, методи, принципи та система аграрного права. Джерела аграрного права. Аграрні правовідносини та суб'єкти аграрного права. Державне регулювання сільського господарства. Правове регулювання господарської та фінансової діяльності сільськогосподарських підприємств.	Правове забезпечення соціального розвитку села.	Правовий статус сільськогосподарського кооперативу. Правовий статус фермерських господарств.
		Відповідальність за порушення аграрного законодавства.	
		Правові засади використання земель в аграрному виробництві.	Правовий статус особистих селянських господарств. Правовий статус державних сільськогосподарських підприємств. Правове регулювання здійснення окремих видів сільськогосподарської діяльності.
		Правове регулювання використання природних ресурсів у сільському господарстві. Правовий статус господарських товариств в агропромисловому комплексі.	
Самостійна	1 (15 балів)	1 (15 балів)	1 (15 балів)
Поточний контроль	модульна контрольна робота №1 (10 балів)	модульна контрольна робота №2 (10 балів)	модульна контрольна робота №3 (10 балів)
Індивідуальна	20 балів	20 балів	20 балів
Підсумковий контроль	Розрахунковий коефіцієнт: 2,00		